

УДК 351.77:35.07/.08(06)

ДЗ6

ДЗ6 **Державне** управління людськими ресурсами у сфері охорони здоров'я в Україні : матеріали щоріч. Всеукр. наук.-практ. конф. за між-нар. участю (Київ, 23 берез. 2016 р.) / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. М. Князевича, Н. О. Васюк. – К. : ДКС-Центр, 2016. – 212 с.

У матеріалах щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю приділено увагу сучасним технологіям формування і розвитку кадрового потенціалу системи охорони здоров'я, висвітлено актуальні питання людських ресурсів у сфері охорони здоров'я в Україні та напрями удосконалення системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців для системи охорони здоров'я, розглянуто особливості реалізації державної кадрової політики системи охорони здоров'я.

Призначені для наукових, науково-педагогічних працівників, теоретиків і практиків державного управління, а також усіх, хто цікавиться питаннями формування та реалізації державної кадрової політики системи охорони здоров'я.

УДК 351.77:35.07/.08(06)

Матеріали публікуються в авторській редакції

*Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції
за міжнародною участю видані за підтримки
Всеукраїнської освітньої платформи "Сходи в Майбутнє"
Міжнародної фармацевтичної корпорації "Юрія-Фарм"*

ISBN 978-617-7300-11-2

© Національна академія
державного управління
при Президентіві України, 2016

льними умовами побуту, відпочинку й оздоровлення; недостатнє фінансування спортивних змагань і навчального процесу; неуважне відношення керівників організацій до фізкультурних кадрів [1, с.6].

Престижність роботи у сфері фізичної культури і спорту знижується через недоліки в оплаті праці та низький рівень соціальних гарантій.

Для зміни ситуації державна кадрова політика повинна базуватися на необхідному фінансуванні, науково обґрунтованому управлінні та організації, правовій і соціально-економічній захищеності населення. При цьому повинні створюватися умови для підготовки, перепідготовки кадрів, а також задоволення потреби у кваліфікованих фахівцях.

Список використаних джерел

1. Горбенко О.В. Науково-методичне обґрунтування кадрової потреби сфери фізичної культури і спорту в Україні. Автореф... канд. наук з фіз. культ. і спорту Л., 2002.

2. Україна спортивна 2013. Інформаційний довідник / О. В. Стеценко, А. В. Сербіна; за ред. О. К. Артем'єва. – К. : Міністерство молоді та спорту України, 2014. – 267 с.

3. Спортивна карта України // Електронна публікація <http://www.glavred.info/print.php?article=/archive/2006/05/17/124743-0.html>

Орлова О.О.,

*слухач денної форми навчання
за спеціальністю «Державне управління
у сфері охорони здоров'я» НАДУ*

Актуальність питань гендерної рівності в політичному житті України

Забезпечення гендерної рівності в суспільстві є для України одним із найбільших викликів.

На національному рівні гендерна рівність гарантована, передусім, Конституцією України, Кодексом законів про працю України, а також окремим Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» (2005), Державною програмою забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2016 року та іншими законодавчими актами. Але не дивлячись на законодавче регулювання, доступ жінок до «великої» політики залишається незадовільним (у Верховній Раді жінки становлять лише 12%) [1, с. 5].

Частка жінок в українських виборних органах є значно меншою, ніж їхній від-

соток від загального населення держави. Так, за офіційними даними Державної служби статистики України, чисельність постійного населення на 01 січня 2015 року складала 42759,7 тис. осіб (без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції), тоді як постійне жіноче населення – 22971,9 тис. осіб (53,7%).

Аналізуючи етапи становлення гендерної політики в Україні, можна виділити важливі періоди: 1991-1995 роки – формування інституцій щодо опікування питаннями жінок (проблеми материнства та дитинства); участь української урядової та неурядової делегацій в Четвертій Конференції ООН зі становища жінок (Пекін 1995 р.); перші парламентські слухання зі становища жінок в Україні (1995 р.); 1996-1999 роки – створення Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту; розпочато інституціалізацію державної політики покращення становища жінок; ухвалено Національний план дій по поліпшенню становища жінок (1997 р.); 2000-2004 – у Національному плані дій на 2001-2005 роки вперше визначено першорядні стратегії розвитку гендерної демократії; прийнято Закон України «Про попередження насильства у сім'ї» (2001 р.); Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» (2005 р.); Указ Президента України «Про вдосконалення роботи центральних і місцевих органів виконавчої влади щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» (2005 р.); Державна програма з утвердження гендерної рівності в українському суспільстві до 2010 року; створення Міжвідомчої ради з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку та протидії торгівлі людьми (2007 р.); створення посади Радниці з гендерних питань Прем'єр-міністра України (2010 р.); Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної програми забезпечення рівних прав жінок і чоловіків на період до 2016 року» від 26 вересня 2013 року; вперше із часів незалежності України чисельність жінок у Верховній Раді стала більше 10% (2014 р.).

У 2000 році на Саміті Тисячоліття ООН було затверджено Декларацію Тисячоліття ООН, що започаткувало процес досягнення світовою спільнотою результатів у тих сферах, де нерівномірність глобального людського розвитку виявилася найгострішою до 2015 року. Україна приєдналася до Декларації Тисячоліття ООН та у 2003 році адаптувала «Цілі розвитку тисячоліття» з урахуванням специфіки національного розвитку. Таким чином, держава взяла на себе зобов'язання щодо забезпечення ген-

дерної рівності в усіх сферах суспільного життя. Третя з восьми цілей – це рівноправ'я статей, зокрема рівні права жінок щодо освіти та політичного життя. Країни-члени ООН мали досягти цієї цілі до закінчення 2015 року.

Взяті зобов'язання сприяли запровадженню гендерних квот в Україні. Так, у листопаді 2013 року до Закону України «Про політичні партії в Україні» було внесено положення щодо розміру квот, що визначають мінімальний рівень представництва жінок і чоловіків у виборчому списку кандидатів у народні депутати України від партії у загальнодержавному окрузі та мають становити не менше 30% загальної кількості кандидатів у виборчому списку.

Досягнення гендерного паритету в представницьких органах влади виявилось найскладнішим завданням, хоча саме цей аспект виступає запорукою успіху подальших гендерних перетворень та визначає реальні можливості впливу жінок на просування власних повноважень у всіх сферах суспільного життя.

Доступ жінок до політики в Україні залишається обмеженим через низку причин, серед яких: низький соціальний статус жінок та економічна залежність від чоловіків, відсутність підтримки жінок-політиків з боку чоловіків та нерозуміння ними важливості проблеми представлення жінок у владі.

Жінки, в середньому, по світу посідають лише 22% місць у національних парламентах. Україна наразі посідає аж 107 місце у рейтингу із лише 12% жінок у Верховній Раді [1, с. 18].

Відповідно до даних дослідження громадської мережі ОПОРА, серед півсотні депутаток 15 обрались від Блоку Петра Порошенка, 12 - від Народного фронту, 12 - від Самопоміч (наразі одна з них - Оксана Сироїд, заступниця Голови ВРУ, - вже позафракційна), 5 - від Батьківщини, по 3 від Радикальної партії Ляшка та Опозиційного блоку. Якщо аналізувати кількість жінок у відсотковому відношенні по фракціям, то лідерами є Самопоміч - 34% жінок від складу фракції, в фракції Народного фронту жінок 15% від складу фракції. У керівному складі фракцій представлені дві жінки, а саме: Юлія Тимошенко - голова фракції ВО Батьківщина та Вікторія Сюмар – заступниця голови фракції Народного фронту. У восьми комітетах з 21 (в тому числі з питань бюджету, запобігання і протидії корупції, фінансової політики і банківської діяльності) жінок взагалі немає. Найбільше депутаток в гуманітарних комітетах. Членкинями Комітету з питань охорони здоров'я є шість депутаток, так само, як Комітету

з питань європейської інтеграції. Жінки є головами комітетів із питань європейської інтеграції, з питань науки і освіти, з питань охорони здоров'я, з питань свободи слова та інформаційної політики, з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, у закордонних справах. Також шість депутаток є заступницями голови комітету, п'ятеро - першими заступницями. Ще шестеро жінок очолюють підкомітети парламенту. Окрім того, проаналізувавши діяльність депутатів жіночої і чоловічої статі станом на 17 січня 2015 року, громадська мережа ОПОРА дійшла висновку, що депутатки в два рази частіше долучались до законотворчої діяльності, аніж чоловіки. Так, в середньому одна жінка була авторкою чи співавторкою законопроектів у 15 випадках, в той час, як чоловік - в 7. Так само більше у жінок і виступів (3,24 в середньому на одну депутатку проти 2,51 виступи у депутата-чоловіка). Однак, депутатки підготували менше запитів. З розрахунку на одну депутатку припало лишень 0,18 запитів, в той час як на депутатів - 0,33 [4].

Зазвичай, жінки-лідери володіють гнучким соціальним інтелектом, тонше відчують нюанси взаємовідносин, в тому числі і відносин до себе. Жінки вміють добре оцінювати і прогнозувати поведінку інших людей. Серед переваг жінок можна виділити більшу контактність і практичність мислення. Якщо чоловік схильний будувати стратегічні плани, враховувати довгострокову перспективу, то жінка надає перевагу конкретному гарантованому результату. Жінки краще ніж чоловіки контролюють свої та чужі помилки; вони, як правило краще формулюють свої думки і виражають ідеї.

Інтереси жінок повинні активно лобіюватися на рівні представницьких, виконавчих, судових органів державної влади, в засобах масової інформації, в сфері освіти та виховання. Французький мислитель Франсуа Марі Шарль Фур'є у XIX ст. сказав: «Соціальний прогрес і зміни періодів здійснюються пропорційно прогресу жінок до свободи, а падіння соціального устрою здійснюється пропорційно зменшенню свободи жінок».

Список використаних джерел

1. Жінки в українській політиці: виклики і перспективи змін / Т. Марценюк. – К.: МЦПД, 2015. – 36 с.
2. Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2015 році: Щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України. – К.: НІСД, 2015. – 684 с.
3. Цілі розвитку тисячоліття. Україна: 2000 - 2015: нац. доповідь. – К.: 2015. – 132 с.
4. В українському парламенті жінки працюватимуть краще за чоловіків // Громадянська мережа ОПОРА на основі офіційних даних сайту Верховної Ради України (січень 2015). - 2101-2015 // <http://www.civicua.org/news/view.html?q=2390965>

5. Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» від 8 вересня 2005 р. № 2866-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2866-15>

6. Women in National Parliaments, Inter-Parliamentary Union [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ipu.org/wmn-e/world.htm>

Педченко Н.С.,

*аспірант кафедри державної політики
та суспільного розвитку НАДУ*

Підвищення якості охорони материнства і дитинства. Гендерний вимір

Здоров'я матерів і здоров'я дитини – одна із основних показників, індикаторів розвитку демократичного суспільства, ефективності роботи родопомічних закладів та ефективного впровадження наукових досягнень у практику охорони здоров'я. Не зайве нагадати, що в кожній країні діти - це потенційний генофонд, який має оберігатись і розвиватись.

В Україні, як і в багатьох інших сучасних державах жінки та чоловіки мають рівний доступ до послуг системи охорони здоров'я. Проте, існує проблема фінансової доступності до отримання послуг якісної медичної допомоги, що особливо для жінок похилого віку з сільської місцевості. [2, с. 28] Пояснюється це тим, що жінки концентруються на менш оплачуваних позиціях, і отримують меншу заробітну плату протягом їх робочого стажу. Відповідно розмір їх пенсійної виплати також менший за виплати чоловікам.

За висновками дослідників, - система охорони здоров'я (СОЗ) України лишається однією з найбільш гендерно-нейтральних систем, не дивлячись на те, що Конституцією та законами України гарантується право жінок на охорону здоров'я, медичну допомогу і страхування, а охорона репродуктивної здатності жінок є одним із пріоритетів державної політики, імплементація якого здійснюється шляхом інтегрування гендерних підходів до СОЗ [4, с. 42] Управлінські заходи щодо охорони репродуктивного здоров'я, планування сім'ї, профілактики та лікування ВІЛ/СНІДу та інших інфекцій що передаються статевим шляхом- є неоднорідними. На окрему увагу заслуговує ВІЛ тестування вагітних жінок, оскільки з кожним роком зростає число випадків передачі ВІЛ/СНІДу від матері до дитини.

На період до 2015 р. було створено Державну програму “Репродуктивне здо-

Наукове видання

**ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ У
СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ**

Матеріали щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції за міжнародною участю
(Київ, 23 березня 2016 р.)

Відповідальний за випуск Н.О. Васюк

Технічний редактор Б.Б. Дідук

Підп. до друку 18.03.2016 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс Нью Роман. Друк – різнографія.
Ум.-друк. арк. 12,32. Обл.-вид. арк. 14,25.
Тираж 150 пр. Зам. № 1803

Видавництво та друк ТОВ «ДКС центр».
м. Київ, пров. Куренівський, 17.
Тел. (044) 537-14-34.

Свідоцтво серії ДК № 3457 від 08.04.2009 р.